Міністерство освіти і науки України
Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова
Факультет морського права
кафедра Адміністративного та конституційного права

Код РНПД _____

ЗАТВЕРДЖЕНО
Проректор з НПР
_____ Слободян С. О.
«__» ___11_____ 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ІНФОРМАЦІЙНА БЕЗПЕКА ДЕРЖАВИ

PROGRAM OF DISCIPLINE
INFORMATION SECURITY OF THE STATE

рівень вищої освіти _____ Бакалавр _____
(перший (бакалаврський) / другий (магістерський))

тип дисципліни _____ Вибіркова _____
обов`язкова / вибіркова

мова викладання _____ Українська _____
українська / англійська

Миколаїв – 2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Інформаційна безпека держави» являється вибірковою дисципліною навчального процесу студентів, які здобувають ступінь вищої освіти «Бакалавр».

«5» 11 2024 року, 22с.

Розробник: БОРТНИК Н. П., доктор юридичних наук, професор, в.о. зав. кафедри адміністративного та конституційного права _____

Проєкт робочої навчальної дисципліни «Інформаційна безпека держави» узгоджено з гарантом освітньої програми.
Гарант освітньої програми «ПРАВО» – Ломжець Ю.В., доцент, кандидат політичних наук _____

Проєкт робочої навчальної дисципліни «Інформаційна безпека держави» розглянуто на засіданні кафедри адміністративного та конституційного права.
Протокол № 4 від «21» 11 2024 року.
В.о. зав. кафедри адміністративного та конституційного права – БОРТНИК Надія Петрівна, професор, доктор юридичних наук _____

Проєкт робочої навчальної дисципліни «Інформаційна безпека держави» розглянуто Навчально-методичною комісією факультету Морського права.
Протокол № 4 від «26» 11 2024 року.
Голова – Бараненко Д.В., доктор юридичних наук, професор _____

Проєкт робочої навчальної дисципліни «Інформаційна безпека держави» погоджено з навчальним відділом НУК імені адмірала Макарова
Голова відділу - Лабарткава А.В. _____

Проєкт робочої навчальної дисципліни «Інформаційна безпека держави» розглянуто Навчально-методичною радою НУК імені адмірала Макарова.
Протокол № 9 від «27» 11 2024 року.

Голова НМР НУК – _____ Сергій СЛОБОДЯН

© НУК, 2024

ЗМІСТ

Вступ……..…....4
1. Опис навчальної дисципліни……..5
2. Мета вивчення навчальної дисципліни…….6
3. Передумови для вивчення дисципліни……..6
4. Очікувані результати навчання……..6
5. Програма навчальної дисципліни……..6
6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання
та методи їх демонстрування ……10
7. Форми поточного та підсумкового контролю……12
8. Критерії оцінювання результатів навчання……16
9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких
передбачає навчальна дисципліною……16
10. Рекомендовані джерела інформації……...…17

ВСТУП

Анотація

Навчальна дисципліна «Інформаційна безпека держави» є дисципліна вільного вибору студента, яка забезпечує отримання спеціальних компетентностей, визначених освітньою програмою та дисциплінами вільного вибору.

Завданням вивчення навчальної дисципліни «Інформаційна безпека держави» є засвоєння базових знань про основні засади інформаційної безпеки, її місце в загальній системі національної безпеки, форми та методи її забезпечення. При вивченні цього курсу студенти повинні: засвоїти основні поняття інформаційної безпеки, систему її забезпечення, функції цієї системи, повноваження суб'єктів, які забезпечують інформаційну систему; орієнтуватись в життєво важливих інтересах людини, держави і суспільства в інформаційній сфері; ознайомитись з видами інформаційної безпеки, загрозами інформаційній безпеці, дестабілізуючими чинниками та джерелами загроз інформаційній безпеці.

Вивчення дисципліни «Інформаційна безпека держави» передбачає поглиблений аналіз видів і властивостей інформації як предмета захисту, системи забезпечення інформаційної безпеки держави, вивчення основних підходів до класифікації загроз інформаційній безпеці, форм і способів забезпечення інформаційної безпеки у різних сферах життєдіяльності суспільства, питання міжнародного співробітництва України у сері забезпечення інформаційної безпеки.

Матеріали курсу орієнтовані на розвиток критичного мислення, формування творчого підходу до ключових проблем інформаційної безпеки та основних положень політики держави щодо забезпечення інформаційної безпеки України.

Ключові слова: інформація, інформаційне середовище, інформаційне суспільство, інформаційні відносини, державна інформаційна політика, інформаційна безпека, загрози інформаційній безпеці, кібербезпека, міжнародна співпраця в галузі забезпечення інформаційної безпеки.

Abstract

The educational discipline "Information security of the state" is a discipline of the student's free choice, which ensures the acquisition of special competencies determined by the educational program and disciplines of free choice.

The task of studying the educational discipline «Information security of the state» is to acquire basic knowledge about the basic principles of information security, its place in the general system of national security, forms and methods of its provision. When studying this course, students should: learn the basic concepts of information security, the system of its support, the functions of this system, the powers of the entities that provide the information system; to orientate in the vital interests of a person, the state and society in the information sphere; get acquainted with the types of information security, threats to information security, destabilizing factors and sources of threats to information security.

The study of the discipline «Information security of the state» involves an in-depth analysis of the types and properties of information as a subject of protection, the system of

ensuring the information security of the state, the study of the main approaches to the classification of threats to information security, the forms and methods of ensuring information security in various spheres of society, the issue of international cooperation of Ukraine in series of ensuring information security.

The course materials are focused on the development of critical thinking, the formation of a creative approach to the key problems of information security and the main provisions of the state policy on ensuring the information security of Ukraine.

Key words: information, information environment, information society, information relations, state information policy, information security, threats to information security, cyber security, international cooperation in the field of information security.

1. Опис навчальної дисципліни

<table>
<tr><td rowspan="2">Найменування показників</td><td rowspan="2">Галузь знань, спеціальність (освітня програма), освітній рівень</td><td colspan="2">Характеристика навчальної дисципліни</td></tr>
<tr><td colspan="2">денна форма навчання / заочна форма навчання</td></tr>
<tr><td>Кількість кредитів – 5</td><td rowspan="3">Галузь знань
_____
(шифр і назва)</td><td colspan="2">Вибіркова 4*</td></tr>
<tr><td>Модулів – 1</td><td colspan="2" rowspan="2">Рік підготовки: 2й</td></tr>
<tr><td>Змістових модулів – 5</td></tr>
<tr><td rowspan="4">Електронна адреса РПНД на сайті Університету –

Індивідуальне науково-дослідне завдання _____</td><td rowspan="4">Спеціальність
_____
(код та найменування)

Освітня програма
_____
(найменування)</td><td colspan="2">Семестр: 4</td></tr>
<tr><td>Лекцій (денна)</td><td>Лекцій (заочна)</td></tr>
<tr><td>30 год.</td><td>14 год.</td></tr>
<tr><td>Практичні, семінарські (денна)</td><td>Практичні, семінарські (заочна)</td></tr>
<tr><td>Загальна кількість годин – 150 годин</td><td>Освітній рівень: перший (бакалаврський)</td><td>30 год.</td><td>14 год.</td></tr>
<tr><td rowspan="5">Тижневих годин для денної форми навчання:
аудиторних – 4;

самостійної роботи студента – 6;</td><td rowspan="5"></td><td>Самостійна робота (денна)</td><td>Самостійна робота (заочна)</td></tr>
<tr><td>90 год.</td><td>122 год.</td></tr>
<tr><td colspan="2">Індивідуальні завдання: –</td></tr>
<tr><td colspan="2">Вид контролю:
Залік</td></tr>
<tr><td colspan="2">Форма контролю:
Поточний – комбінований.
Підсумковий – усний.</td></tr>
</table>

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Мета курсу «Інформаційна безпека держави**»** – є отримання студентом всебічних знань з теорії та практики забезпечення інформаційної безпеки держави, її місця в загальній системі національної безпеки, запобігання негативним впливам потенційних і реальних інформаційних загроз особі, державі та суспільству, а також загальних підходів щодо забезпечення безпеки інформаційних технологій в інформаційному суспільстві.

Завдання курсу – теоретичне орієнтування в основах системи правового регулювання відносин, що виникають у процесі забезпечення інформаційної безпеки держави як складової національної безпеки та формування у студентів навичок щодо застосування норм чинного законодавства у майбутній практичній діяльності.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовами для вивчення цієї дисципліни є дисципліна «Теорія держави і права», «Конституційне право України».

4. Очікувані результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у студентів таких результатів навчання:

– Здійснювати аналіз суспільних процесів у контексті аналізованої проблеми і демонструвати власне бачення шляхів її розв’язання.

– Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів різних джерел.

– Давати короткий висновок щодо окремих фактичних обставин (даних) з достатньою обґрунтованістю.

– Демонструвати необхідні знання та розуміння сутності та змісту основних правових інститутів і норм фундаментальних галузей права.

– Застосовувати набуті знання у різних правових ситуаціях, виокремлювати юридично значущі факти і формувати обґрунтовані правові висновки.

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1.

Змістовий модуль №1. Міжнародний механізм забезпечення інформаційної безпеки в умовах розвитку інформаційного суспільства.

Тема 1. Концептуальні засади інформаційної безпеки в сучасному світі.

Основна література: [42; 44-46; 54; 62; 76]

Тема 2. Види інформаційної безпеки та засоби її забезпечення у провідних зарубіжних країнах.

Основна література: [44-46; 54-56; 67; 68]

Тема 3. Міжнародний механізм забезпечення інформаційної безпеки: досвід для України.

Основна література: [44-46; 54-56; 58].

Змістовий модуль №2. Інформаційна безпека держави в системі національної безпеки.

Тема 4. Інформаційна безпека держави як складова національної безпеки.
Основна література: [32; 38-40; 54; 57]
Тема 5. Чинники, що впливають на стан інформаційної безпеки та засоби її забезпечення в контексті національної безпеки.
Основна література: [32; 38-40; 54; 58]
Тема 6. Співвідношення інформаційної безпеки з іншими складовими національної безпеки.
Основна література: [32; 38-40; 54; 73]

Змістовий модуль №3. Національна політика інформаційної безпеки держави. Правове підґрунтя забезпечення інформаційної безпеки в Україні.

Тема 7. Інформація та основні принципи забезпечення її безпеки в Україні. Суб'єкти і об'єкти інформаційної безпеки держави.
Основна література: [10; 18; 43; 54]
Тема 8. Базові інтереси людини, держави і суспільства в інформаційній сфері. Політика інформаційної безпеки держави.
Основна література: [10; 18; 43; 55-57]
Тема 9. Законодавчі основи забезпечення інформаційної безпеки держави.
Основна література: [18; 29; 54; 59]

Змістовий модуль №4. Загрози інформаційній безпеці держави: шляхи попередження та подолання.

Тема 10. Поняття загроз інформаційній безпеці держави.
Основна література: [4-5; 26; 54; 80]
Тема 11. Джерела загроз інформаційній безпеці держави.
Основна література: [27; 56; 69; 80]
Тема 12. Забезпечення інформаційної безпеки в умовах надзвичайних ситуацій та воєнного стану.
Основна література: [28-29; 35; 37; 54; 70]

Змістовий модуль №5. Система і правовий механізм забезпечення інформаційної безпеки держави.

Тема 13. Функції, елементи та завдання системи забезпечення інформаційної безпеки держави.
Основна література: [16; 26; 54-58]
Тема 14. Правовий механізм забезпечення інформаційної безпеки держави.
Основна література: [13; 19; 47; 54-55]
Тема 15. Діяльність органів і служб, уповноважених на забезпечення інформаційної безпеки держави.
Основна література: [10; 15; 17; 24-25; 51; 53; 58]

Тематичний план навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин									
	Денна форма					**Заочна форма**				
	усього	у тому числі				усього	у тому числі			
		лек	пр	лаб	с.р.		лек	пр	лаб	с.р.
1	**2**	**3**	**4**	**5**	**7**	**8**	**9**	**10**	**11**	**12**
Модуль 1.										
Змістовий модуль 1. Міжнародний механізм забезпечення інформаційної безпеки в умовах розвитку інформаційного суспільства.										
Тема 1. Концептуальні засади інформаційної безпеки в сучасному світі.	**10**	2	2		6	**10**	1			9
Тема 2. Види інформаційної безпеки та засоби її забезпечення у провідних зарубіжних країнах.	**10**	2	2		6	**10**		1		9
Тема 3. Міжнародний механізм забезпечення інформаційної безпеки: досвід для України.	**10**	2	2		6	**10**	1	1		8
Разом за змістовим модулем 1	**30**	**6**	**6**		**18**	**30**	**2**	**2**		**26**
Змістовий модуль 2. Інформаційна безпека держави в системі національної безпеки.										
Тема 4. Інформаційна безпека держави як складова національної безпеки.	**10**	2	2		6	**10**	1	1		8
Тема 5. Чинники, що впливають на стан інформаційної безпеки та засоби її забезпечення в контексті національної безпеки.	**10**	2	2		6	**10**	1	1		8
Тема 6. Співвідношення інформаційної безпеки з іншими складовими національної безпеки.	**10**	2	2		6	**10**	1	1		8
Разом за змістовим модулем 2	**30**	**6**	**6**		**18**	**30**	**3**	**3**		**24**
Змістовий модуль 3. Національна політика інформаційної безпеки держави. Правове підґрунтя забезпечення інформаційної безпеки в Україні.										
Тема 7. Інформація та основні принципи забезпечення її безпеки в Україні. Суб'єкти і об'єкти інформаційної безпеки держави.	**10**	2	2		6	**10**	1	1		8
Тема 8. Базові інтереси людини, держави і суспільства в інформаційній сфері. Політика інформаційної безпеки держави.	**10**	2	2		6	**10**	1	1		8
Тема 9. Законодавчі основи забезпечення інформаційної безпеки держави.	**10**	2	2		6	**10**	1	1		8
Разом за змістовим модулем 3	**30**	**6**	**6**		**18**	**30**	**3**	**3**		**24**
Змістовий модуль 4. Загрози інформаційній безпеці держави: шляхи попередження та подолання										
Тема 10. Поняття загроз інформаційній безпеці держави.	**10**	2	2		6	**10**	1	1		8
Тема 11. Джерела загроз інформаційній безпеці держави.	**10**	2	2		6	**10**	1	1		8
Тема 12. Забезпечення інформаційної безпеки в умовах надзвичайних ситуацій та воєнного стану.	**10**	2	2		6	**10**	1	1		8
Разом за змістовим модулем 4	**30**	**6**	**6**		**18**	**30**	**3**	**3**		**24**

Змістовий модуль 5. Система і правовий механізм забезпечення інформаційної безпеки держави.										
Тема 13. Функції, елементи та завдання системи забезпечення інформаційної безпеки держави.	**10**	2	2		6	**10**	1	1		8
Тема 14. Правовий механізм забезпечення інформаційної безпеки держави.	**10**	2	2		6	**10**	1	1		8
Тема 15. Діяльність органів і служб, уповноважених на забезпечення інформаційної безпеки держави.	**10**	2	2		6	**10**	1	1		8
Разом за змістовим модулем 5	**30**	**6**	**6**		**18**	**30**	**3**	**3**		**24**
Усього годин	**150**	**30**	**30**		**90**	**150**	**14**	**14**		**122**

Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Категорія «інформаційна безпека» у сучасному міжнародному розумінні.	2	-
2	Засади забезпечення інформаційної безпеки у деяких зарубіжних країнах.	2	1
3	Міжнародні стандарти забезпечення інформаційної безпеки.	2	1
4	Принципи формування інформаційної безпеки держави в контексті національної безпеки.	2	1
5	Створення системи захисту інформації як пріоритет органів державної влади.	2	1
6	Становлення національного законодавства у сфері інформаційної безпеки.	2	1
7	Характеристика суб'єктів і об'єктів інформаційної безпеки держави.	2	1
8	Основні засади політики інформаційної безпеки держави. Концептуальні підходи до формування політики інформаційної безпеки держави.	2	1
9	Технічний захист інформації в Україні. Захист інформації в автоматизованих системах.	2	1
10	Потенційні та реальні загрози інформаційній безпеці держави.	2	1
11	Правові основи захисту комерційної таємниці.	2	1
12	Забезпечення захисту персональних даних в Україні.	2	1
13	Охорона державної таємниці в контексті забезпечення інформаційної безпеки держави.	2	1
14	Інформаційна війна, інформаційний тероризм, інформаційна злочинність.	2	1
15	Правове підґрунтя діяльності органів і служб у сфері забезпечення інформаційної безпеки держави	2	1
	Разом	**30**	**14**

Самостійна робота

Розподіл годин самостійної роботи для студентів денної та заочної форми навчання:

- підготовка до лекційних занять – **2 години на 1 лекцію;**

- підготовка до практичних занять – **2 години на 1 заняття;**
- підготовка і написання рефератів – **5 годин на 1 роботу;**
- написання МКР – **3 години на 1 роботу;**
- підготовка до заліку – **15 години на залік**.

Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Вид роботи	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Підготовка до лекцій	**30**	**14**
2	Підготовка до практичних занять	**30**	**14**
3	Виконання МКР	**15**	**–**
4	Виконання КР	**–**	**79**
5	Підготовка до заліку	**15**	**15**
	Разом	**90**	**122**

6. Методи навчання, засоби діагностики результатів навчання та методи їх демонстрування

Методи навчання – способи, якими забезпечується набуття здобувачами відповідних компетенцій через засвоєння програмного матеріалу та активізацію навчального процесу, а саме:

для всіх видів занять:

● робота з літературою – опрацювання різних видів джерел, спрямоване на формування нових знань, їх закріплення, вироблення вмінь і навичок та реалізацію контрольно-корекційної функції в умовах формальної, неформальної та інформальної освіти;

● пояснення – словесне розкриття причинно-наслідкових зв'язків і закономірностей у розвитку природи, людського суспільства і людського мислення;

● дискусія – обмін поглядами щодо конкретної проблеми з метою набуття нових знань, зміцнення власної думки, формування вміння її обстоювати;

● диспут – цілеспрямоване зіставлення різних поглядів на наукову чи суспільну проблематику з метою формування у здобувачів оцінних суджень, зміцнення світоглядних позицій;

● демонстрування – наочно-чуттєве ознайомлення здобувачів з явищами, процесами, об'єктами в їх природному вигляді;

для лекційних занять:

● лекція – усний виклад навчального матеріалу, який характеризується великим обсягом, складністю логічних побудов, сконцентрованістю розумових образів, доведень і узагальнень;

● бесіда – питально-відповідний метод, завдання якого – спонукати здобувачів до актуалізації відомих і засвоєння нових знань шляхом самостійних роздумів, висновків і узагальнень; різновиди бесіди: репродуктивні (спрямовані на відтворення раніше засвоєного матеріалу), катехізичні (передбачають точне відтворення формулювань, запам'ятовування відповідей), евристичні (підводять здобувачів до самостійних висновків);

● ілюстрування – показ та сприйняття предметів, процесів і явищ у їх

символьному зображенні за допомогою плакатів, карт, портретів, фотографій, схем, репродукцій, звукозаписів тощо;

● відеометод – використання відеоматеріалів для активізації наочно-чуттєвого сприймання; забезпечує більш легке і міцне засвоєння знань в їх образно-понятійній цілісності та емоційній забарвленості;

для практичних, лабораторних та семінарських занять:

● вправа – планомірне, організоване, повторне виконання дій із метою оволодіння ними або підвищення їх якості;

● практична робота – метод поглиблення і закріплення теоретичних знань та перевірки наукових висновків; дидактична гра – спеціально створена ситуація (модель реальності) для формування певних практичних навичок та умінь;

● спостереження – тривале цілеспрямоване сприймання об’єктів чи явищ із фіксацією змін, які в них відбуваються, і виявлення на цій основі внутрішніх зв'язків і залежностей, розкриття сутності явищ;

● методи контролю і самоконтролю:

● фронтальне опитування;

● контрольні роботи, твори, диктанти, письмові заліки;

● контрольні тестові роботи програмованого типу (перелік запитань і можливі варіанти відповідей).

Альтернативно може застосовуватися наступна класифікація методів навчання:

● пояснювально-ілюстративний метод – повідомлення готової інформації різними засобами (словесними, наочними, практичними) та усвідомлення і запам'ятовування цієї інформації здобувачами;

● репродуктивний метод – відтворення здобувачем способів діяльності за визначеним викладачем алгоритмом;

● проблемного викладу – постановка викладачем перед здобувачами проблеми і визначення шляхів її розв'язання з приховуванням можливих пізнавальних суперечностей;

● частково-пошуковий – метод, за якого певні елементи знань повідомляє викладач, а частину здобувачі здобувають самостійно, відповідаючи на поставлені запитання чи розв’язуючи проблемні завдання;

● дослідницький – творче застосування знань, оволодіння методами наукового пізнання, формування досвіду самостійного наукового пошуку.

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів вивчення матеріалу дисципліни є:

– усні відповіді;
– виконання практичних завдань;
– контрольні роботи;
– стандартизовані тести;
– реферати, есе;
– інші види індивідуальних та групових завдань;
– залік.

7. Форми поточного та підсумкового контролю

Досягнення студента оцінюються за 100-бальною системою Університету.

В процесі викладання навчальної дисципліни **«Інформаційна безпека держави»** передбачено проведення поточного та підсумкового контролів.

Поточний контроль проводиться на семінарському (практичному) занятті та за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) під час роботи на семінарських заняттях та набутих практичних навичок під час виконання модульних контрольних робіт.

Зарахування кредитів навчального курсу можливо тільки після досягнення результатів, запланованих РПНД, що виражається в одній з позитивних оцінок, передбачених чинним законодавством.

Підсумковий контроль проводиться шляхом складання студентами в IV-му семестрі заліку з дисципліни **«Інформаційна безпека держави»**. При цьому, студент який отримав 60 балів під час поточного контролю, за його бажанням може бути звільнений від заліку і отримати набрану кількість балів як підсумкову оцінку.

Підсумкова оцінка навчального курсу включає в себе оцінки з поточного контролю і оцінки заліку, де студент може набрати до 40 балів. У кожного компонента своя частка в загальній системі оцінок. Так, під час поточного контролю студент може набрати до 60 балів шляхом отримання проміжних оцінок. Під компонентом проміжних оцінок розуміються поточні оцінки протягом семестру (відповіді на семінарських заняттях, написання та захист рефератів, виконання МКР). Питома вага заліку в загальній системі оцінок **– 40 балів.**

Право здавати залік надається студенту, якій з урахуванням максимальних балів поточного контролю набирає не менше **60 балів**. Якщо студент набрав меншу кількість балів, то добрати необхідну кількість балів студент може за рахунок виконання індивідуальних завдань та поточного тестування або відпрацювання пропущених занять з відповідних тем курсу.

Підсумкова оцінка навчального курсу є сумою проміжних оцінок і оцінки заліку.

Критерії оцінювання результатів навчання на семінарських заняттях

Відповіді на семінарах (бали)	Критерії оцінювання
1	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію, узагальнення, використані міжпредметні зв'язки, містить аргументовані висновки.
0,75	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна; допущені несуттєві помилки та неточності у викладенні матеріалу
0,5	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
0,25	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
0,1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок, не обґрунтована.
0	Студент не дає відповіді.

Критерії оцінювання написання та захисту рефератів

Критерії оцінювання	Бали
Оформлення реферату (титульний лист, план, література та ін.).	**1**
Структурованість роботи (наявність чіткого, послідовного, логічного плану структури).	**1**
Чітке визначення **актуальності теми**, що висвітлюються у рефераті.	**1**

Змістовність основного тексту (широта і повнота висвітлення теми реферату в пунктах плану: питання, яке в ньому розглядається, викладене послідовно, логічно; текст повинен бути інформативним, об8єктивно передавати інформацію, відрізнятися повнотою викладу, а також коректно оцінювати матеріал, що міститься в першоджерелі).	**5** Виконання від 90 % - 100% вимог – 5 балів Виконання 70% - 89% вимог - 4 бали Виконання 55% - 69% вимог - 3 бали Виконання 30% - 54% вимог - 2 бали Виконання менше 30% вимог - 1 бал
Бібліографія роботи (список використаної наукової літератури повинен містити мінімум 6 джерел, відповідає сучасним правилам оформлення бібліографії).	**1**
Наявність емпіричної частини (висновки ґрунтуються на результатах проведеного дослідження, викладені з чітким формулюванням авторської позиції)	**2** Виконання від 50 % - 100% вимог – 2 бали Виконання менше 50% вимог - 1 бал
Захист реферату (вміння стисло, логічно і повно доповісти про результати дослідження).	**4** Виконання від 80 % - 100% вимог – 4 бали Виконання 65% - 79% вимог - 3 балів Виконання 50% - 64% вимог - 2 балів Виконання 30% - 49% вимог - 1 бал
Усього	**15**

Критерії оцінювання виконання модульних контрольних робіт (далі – МКР)

В процесі викладання навчальної дисципліни **«Інформаційна безпека держави»** передбачено проведення двох контрольних заходів, на яких студенти пишуть 5 МКР, де кожна оцінюється до 6 балів.

В свою чергу, кожна МКР складатися із: тестових завдань, теоретичних понять та теоретичних запитань та/або задачі чи завдання.

Кожне тестове завдання складається з 4 тестів. Кожний варіант завдання має тільки одну правильну відповідь. За правильну відповідь нараховується 0,5 балів (разом 2 бали за всі правильні відповіді). За невірну відповідь бали не нараховуються.

В МКР дається 1 визначень і одне теоретичне питання або задача чи завдання:

– За правильне визначення поняття нараховується 2 бали.

– За відповідь на теоретичне питання та/або розв’язання задачі чи виконання завдання студент може отримати до 2 балів.

Відповідь на теоретичне питання або розв’язання задачі чи виконання завдання (бали)	**Критерії оцінювання**
2	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію та аргументовані висновки.
1,5-1,9	Відповідь частково правильна, містить декілька неточностей і недостатньо обґрунтована.
1-1,4	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок.
до 1	Відповідь взагалі не вірна та не обґрунтована.
0	Студент взагалі не розуміє питання та не дає відповіді.

Розрахунок балів за написання МКР

Вид завдання	**Максимальна кількість балів**
Тести	1х2 бали = 2 бали
Визначення поняття	1х2 бали = 2 бали
Теоретичне питання або розв’язання задачі	1х2 бали = 2 бали
Всього	**6 балів**

Розподіл балів, які отримують студенти під час МКР:

Змістовий модуль № 1	Змістовий модуль № 2	Змістовий модуль № 3	Змістовий модуль № 4	Змістовий модуль № 5	Сума
Т1-Т3	Т4-Т6	Т7-Т9	Т10-Т12	Т13-Т15	30
6	6	6	6	6	

Т1 – Т15 – відповідні теми змістовних модулів.

Критерії оцінювання виконання КР

Виконання студентами заочної форми навчання контрольної роботи (далі – КР) оцінюється до 55 балів і є їх допуском до заліку.

Контрольна робота складається із чотирьох типів індивідуальних завдань:

1. Складання термінологічного словника з дисципліни «Інформаційна безпека держави». Словник повинен містити мінімум 10 основних понять. За правильне визначення поняття нараховується 1 бал, за неправильне – бали не нараховуються. Так, за написання 10-ти правильних понять можна отримати 10 балів.

2. Відповідь на 2 теоретичні питання. Теоретичне питання виконується письмово, в обсязі, необхідному для надання обґрунтованої відповіді з посиланням на статті нормативно-правових актів, які використовувалися. За кожну правильну відповідь на теоретичне питання нараховується до 5 балів.

Відповідь на теоретичне питання (бали)	Критерії оцінювання
5	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію та аргументовані висновки.
4	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна, однак допущені несуттєві помилки та неточності.
3	Відповідь частково правильна, містить декілька неточностей і недостатньо обґрунтована.
2	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
1	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок.
до 1	Відповідь взагалі не вірна та не обґрунтована.
0	Студент взагалі не розуміє питання та не дає відповіді.

Так, за кожну правильну відповідь на теоретичне питання, в цілому, можна отримати 10 балів.

3. Складання зразка (проєкту) процесуального документа. Зразок процесуального документа з дотриманням всіх законодавчих вимог (протоколу, постанови, скарги тощо) передбачає опрацювання відповідного нормативного матеріалу. За правильне складання процесуального документа нараховується до 10 балів.

Бали	Критерії оцінювання
10	Процесуальний документ складений з дотриманням всіх законодавчих вимог до даного виду документів.
8-9	Процесуальний документ складений з дотриманням всіх законодавчих вимог, однак допущені несуттєві помилки та неточності в документі.
6-7	Процесуальний документ складений частково правильно, однак містить неточності.
4-5	Процесуальний документ має декілька суттєвих помилок.
1-3	Процесуальний документ містить значну кількість суттєвих помилок.
0	Процесуальний документ взагалі складений неправильно.

4. Рішення задачі. Рішення задачі виконується письмово, в обсязі, необхідному для надання обґрунтованої відповіді з посиланням на відповідні статті нормативно-правових актів, які використовувалися. За правильне рішення задачі нараховується до 10 балів.

Рішення задачі (бали)	Критерії оцінювання
10	Рішення правильне, повне, логічне, містить аналіз, систематизацію та аргументовані висновки.
8-9	Рішення в цілому правильне, достатньо повне, логічне, однак допущені несуттєві помилки та неточності.
6-7	Рішення частково правильне, містить неточності і недостатньо обґрунтоване.
4-5	Рішення має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
2-3	Рішення містить значну кількість суттєвих помилок.
до 1	Рішення взагалі не вірне та не обґрунтоване.
0	Студент взагалі не розуміє задачу.

5. Написання та захист реферату (реферат виконується і здається разом з КР). За написання і захист реферату нараховується до 15 балів. Критерії написання та захисту рефератів наведені вище.

Критерії оцінювання результатів за виконання інших завдань

Вид завдання	Максимальна кількість балів	
	Денна форма	**Заочна форма**
Участь (відповіді) на семінарських заняттях	15х1 бал = 15 балів	5х1 бал = 5 балів
Написання і захист реферату	1х15 балів = 15 балів	–
Виконання КР	–	1х55 балів = 55 балів
Поточний модульний контроль (виконання МКР)	5х6 балів = 30 балів	–
Всього	**60**	**60**

Критерії оцінювання заліку

Під час складання заліку студенти відповідають на заліковий білет, який вони вибрали власноруч.

Кожен заліковий білет містить три контрольні питання. Відповідь на кожне питання залікового білету оцінюється до 13,3 балів. Тобто після складання заліку студент може отримати до 40 балів, які додаються до суми балів, отриманої під час поточний контролю відповідного семестру.

Критерії відповіді на одне питання залікового білету

Відповідь на питання (бали)	Критерії оцінювання
12–13,3	Відповідь правильна, повна, логічна, містить аналіз, систематизацію та аргументовані висновки.
9–11	Відповідь в цілому правильна, достатньо повна, логічна, однак допущені несуттєві помилки та неточності.
6-8	Відповідь частково правильна, містить неточності, недостатньо обґрунтована.
3-5	Відповідь має суттєві помилки, аргументи несформульовані, використовуються невірна термінологія.
1-2	Відповідь містить значну кількість суттєвих помилок та не обґрунтована
0	Студент взагалі не розуміє питання та не дає відповіді.

8. Критерії оцінювання результатів навчання

		Денне відділення		Заочне відділення	
		Вид роботи	Кількість балів	Вид роботи	Кількість балів
ЗМ 1	Т1-Т3	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**3**	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**1**
		Виконання МКР № 1	**6**		
ЗМ 2	Т4-Т6	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**3**	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**1**
		Написання і захист реферату	**15**		
		Виконання МКР № 2	**6**		
ЗМ 3	Т7-Т9	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**3**	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**1**
		Виконання МКР № 3	**6**		
ЗМ 4	Т10-Т12	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**3**	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**1**
		Виконання МКР № 4	**6**		
ЗМ 5	Т13-Т15	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**3**	Участь (відповіді) на семінарських заняттях	**1**
		Виконання МКР № 5	**6**	Виконання КР	**55**
Підсумковий контроль		Залік	**40**	Залік	**40**
Сума			**100**		**100**

9. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна:

1. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни **«Інформаційна безпека держави»** для здобувачів вищої освіти.

2. Наповненість групи **«Інформаційна безпека держави»** в месенджері «Viber», «Telegram» для дистанційного навчання електронним варіантом КК України, КПК України, ЦК України, ЦПК України, КАС України, КУпАП України, лекціями та навчальними посібниками з відповідних юридичних дисциплін.

3. Наочні засоби: офіційний веб-сайт Верховної Ради України, Національної поліції, прокуратури та інших органів державної влади, а також слайдові презентації у програмі Microsoft Office PowerPoint, зал судових засідань (ауд. 303).

10. Рекомендовані джерела інформації:

Нормативно-правові акти.

1. Акт проголошення незалежності України. *Відомості Верховної Ради України*. 1991. № 38. Ст. 502.
2. Декларація про державний суверенітет України. Декларація від 16.07.1990 № 55–XII. *Відомості Верховної Ради УРСР* від 31.07.1990. № 31. Ст. 429.
3. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X. *Відомості Верховної Ради Української РСР*. 1984. Додаток до № 51. Ст. 1122.
5. Кримінальний кодекс України від 5 квітня 2001 року № 2341-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 25–26. Ст. 131.
6. Державний Стандарт України. Захист інформації. Технічний захист інформації. Основні Положення. ДСТУ 3396.0-96. URL: http://www.dsszzi.gov.ua/dsszzi/control/uk/publish/category?cat_id=38836
7. Державний Стандарт України. Захист інформації. Технічний захист інформації. Терміни та визначення. ДСТУ 3396.2-97. URL: http://www.dsszzi.gov.ua/dsszzi/control/uk/publish/category?cat_id=38836
8. Деякі питання електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 08.09.2016 р. № 606. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/606-2016-%D0%BF
9. Деякі питання ліцензування господарської діяльності з надання послуг у галузі криптографічного захисту інформації (крім послуг електронного цифрового підпису) та технічного захисту інформації за переліком, що визначається Кабінетом Міністрів України: Постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2016 р. № 821. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/821-2016-%D0%BF
10. Деякі питання організації електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів: Постанова Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. № 357. *Урядовий кур'єр*. від 30.05.2018. № 100.
11. ДСТУ ISO/IEC 27000:2015 Інформаційні технології. Методи захисту. Система управління інформаційною безпекою. Огляд і словник (ISO/IEC 27000:2014, IDT). Будстандарт. URL. http://online.budstandart.com/ua/catalog/doc-page.html?id_doc=66893
12. Про адміністративні послуги: Закон України від 6 вересня 2012 року № 5203-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2013. № 32. Ст. 409.
13. Про внесення змін до деяких законів України щодо доступу до публічної інформації у формі відкритих даних: Закон України від 09.04.2015 р. № 319-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 25. Ст. 192.
14. Про державно-приватне партнерство: Закон України від 01.07.2010 р. № 2404-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 40. Ст. 524.
15. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України: Закон України від 23.02.2006 р. № 3475-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст. 258.
16. Про державну таємницю: Закон України від 21 січня 1994 року № 3855-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 16. Ст. 93.

17.Про деякі питання інформаційної безпеки України: Наказ МВС України від 19.08.2014 р. № 840. URL: http://document.ua/pro-dejaki-pitannja-informaciinoyi-bezpeki-ukrayini-doc200231.html
18.Про Доктрину інформаційної безпеки України: Рішення РНБО України від 29 грудня 2016 року. URL: https://www.president.gov.ua/documents/472017-21374
19.Про доступ до публічної інформації: Закон України від 13.01.2011 р. № 2939-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314.
20.Про електронні довірчі послуги: Закон України від 5 жовтня 2017 року № 2155-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 45. Ст. 400.
21.Про електронні документи та електронний документообіг: Закон України від 22 травня 2003 року № 851-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 36. Ст. 275.
22.Про запровадження Національної системи індикаторів розвитку інформаційного суспільства: Постанова Кабінету Міністрів України від 28.11.2012 р. № 1134. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1134-2012-%D0%BF
23.Про затвердження Методики формування індикаторів розвитку інформаційного суспільства: Наказ Міністерство освіти і науки України від 06.09.2013 р. № 1271. URL: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1664-13/paran13#n13
24.Про затвердження Положення про Адміністрацію Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України: Постанова Кабінету Міністрів України від 03.09.2014 р. № 411. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/411-2014-%D0%BF
25.Про затвердження Положення про Департамент інформатизації Міністерства внутрішніх справ України: Наказ МВС України від 31.01.2018 р. № 70. URL: http://parusconsultant.com/?doc=0AZG0FB928&abz=KB7HR
26.Про затвердження Порядку формування переліку інформаційно-телекомунікаційних систем об'єктів критичної інфраструктури держави: Постанова Кабінету Міністрів України від 23.08.2016 р. № 563. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/563-2016-%D0%BF
27.Про захист інформації в інформаційно-комунікаційних системах: Закон України від 5 липня 1994 року № 80/94-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 31. Ст. 286.
28.Про захист персональних даних: Закон України від 01.06.2010 р. № 2297-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. № 34. Ст. 481.
29.Про інформацію: Закон України від 2 жовтня 1992 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 48. Ст. 650.
30.Про Концепцію Національної програми інформатизації: Закон України від 04.02.1998 р. № 75/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 27–28. Ст. 182.
31.Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10 лютого 1995 року. *Відомості Верховної Ради України*. 1995. № 9. Ст. 56.
32.Про національну безпеку України: Закон України від 20.06.2018 р. № 2469-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2018. № 31. Ст. 241.
33.Про Національну програму інформатизації: Закон України від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 27–28. Ст. 181.
34.Про обов'язковий примірник документів: Закон України від 9 квітня 1999 року № 595-XIV. *Відомості Верховної Ради України*. 1999. № 22–23. Ст. 199.
35.Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 05.10.2017 р. № 2163-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2017. № 45. Ст. 403.

36.Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки: Закон України від 09.01.2007 р. № 537-V. *Відомості Верховної Ради України*. 2007. № 12. Ст. 102.
37.Про правовий режим воєнного стану: Закон України від 12.05.2015 р. № 389-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 28. Ст. 250.
38.Про Раду національної безпеки і оборони України: Закон України від 05.03.1998 р. № 183/98-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1998. № 35. Ст. 237.
39.Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України»: Указ Президента України від 25.02.2017 р. № 47/2017 URL. http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/47/2017.
40.Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 6 травня 2015 року «Про Стратегію національної безпеки України»: Указ Президента України від 26.05.2015 р. № 287/2015 URL. http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/287/2015
41.Про схвалення Концепції створення державної системи захисту критичної інфраструктури: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 06.12.2017 р. № 1009-р. URL: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1009-2017-%D1%80
42.Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 15.05.2013 р. № 386-р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-%D1%80
43.Про технічні регламенти та оцінку відповідності: Закон України від 15 січня 2015 року. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 14. Ст. 96.
44.Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 року: Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019. URL: https://www.president.gov.ua/documents/7222019-29825
45.Регламент Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2016/679 про захист фізичних осіб у зв'язку з опрацюванням персональних даних і про вільний рух таких даних, та про скасування Директиви 95/46/ЄС (Загальний регламент про захист даних) від 27 квітня 2016 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_008-16.
46.Стратегія сталого розвитку України до 2030 року: проект. URL: https://www.sd4ua.org/wp-content/uploads/2015/02/Strategiya-stalogo-rozvytku-Ukrayiny-do-2030-roku.pdf
47.Про контррозвідувальну діяльність. Закон України від 26 грудня 2002 № 374-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 12. Ст. 89.
48.Про міжнародні договори України: Закон України від 29 червня 2004 р. № 1906-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 50. Ст. 540.
49.Про Національне антикорупційне бюро. Закон України від 14 жовтня 2014 р. № 1698-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 47. Ст. 2051.
50.Про Національне центральне бюро Інтерполу. Постанова Кабінету Міністрів України від 25 березня 1993 р. № 220. URL: www.rada.gov.ua
51.Про Національну поліцію. Закон України від 2 липня 2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.
52.Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30 червня 1993 № 3341-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1993. № 35. Ст. 358.
53.Про службу безпеки України: Закон України від 25 березня 1992 року № 2229-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 27. Ст. 382.

Навчальна література

54.Інформаційна безпека та кібербезпека держави: навч. посібник / [Н. М. Титова, Н. М. Рідей, В. П. Настрадін, М. М. Присяжнюк, С. М. Мамченко, С. В. Артюх, Р. О. Яворська]; за заг. ред. М. М. Присяжнюка. Київ: Вид-во Ліра-К, 2024. 224 с.
55.Інформаційна безпека. Підручник / В. В. Остроухов, М. М. Присяжнюк, О. І. Фармагей, М. М. Чеховська та ін.; під ред. В. В. Остроухова К.: Видавництво Ліра-К, 2021. 412 с.
56.Основи управління інформаційною безпекою: навч. посібник / А. М. Гребенюк, Л. В. Рибальченко. Дніпро: Дніпроп. держ. унт внутріш. справ, 2020. 144 с.
57.Інформаційна безпека: навч. посібник / Ю. я. Бобало, І. В. Горбатий, М. Д. Кіселичник, А. П. Бондарєв, С. С. Войтусік, А. Я. Горпенюк, О. А. Нємкова, І. М. Журавель, Б. М. Березюк, Є. І. Яковенко, В. І. Отенко, І. Я. Тишик; за заг. ред. д-ра техн. наук, проф. Ю. Я. Бобала та д-ра техн. наук, доц. І. В. Горбатого. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2019. 580 с.
58.Інформаційна безпека держави: навч. посіб. для студ. спец. 6.170103 «Управління інформаційною безпекою», 125 «Кібербезпека»/ В. І. Гур'єв, Д. Б. Мехед, Ю. М. Ткач, І. В. Фірсова. Ніжин: ФОП Лук'яненко В. В. ТПК «Орхідея», 2018. 166 с.: іл.
59.Бортник Н. П., Єсімов С. С. Правове регулювання цифрового середовища. *Інформаційне право: сучасні виклики і напрямки розвитку*: збірник матеріалів учасників ІІ Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 25 листопада 2022 р.); відпов. за вип. М. М. Бліхар. Київ: Комп'ютерний дизайн, 2022. С. 24–27.
60.Бортник Н. Цифровізація правової галузі та регулювання суспільних відносин: *Проблеми розвитку адміністративного, фінансового та інформаційного права в контексті євроінтеграційних процесів*: зб. тез міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 3 червня 2022 р.). Київ: Комп'ютерний дизайн, 2022. С. 41–44.
61.Бортник Н., Єсімов С. Відносини в мережі Інтернет як об'єкт правового регулювання. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: Юридичні науки. 2019. Вип. 22. С. 147–153.
62.Бортник Н., Єсімов С. Система принципів інформаційної взаємодії у правовому просторі: *Проблеми розвитку адміністративного, фінансового та інформаційного права в контексті євроінтеграційних процесів*: зб. тез міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 3 червня 2022 р.). Київ: Комп'ютерний дизайн, 2022. С. 38–41.
63.Серединська Ю. А., Бортник Н. П. Правові основи захисту інституту персональних даних за європейським законодавством (GDPR). *Адміністративно-правове забезпечення прав дітей в сучасному транзитивному суспільстві*: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 23 жовтня 2020 р.). 2020. С. 175–176.
64.Сливка М., Гінда А. Правове регулювання надання електронних адміністративних послуг. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. Серія: «Юридичні науки». 2021. № 3 (31). С. 195–202.
65.Чукут С. А. Основи електронного урядування [Електронний ресурс]: навчальний посібник для здобувачів ступеня бакалавра за освітніми програмами «Адміністративний менеджмент» та «Електронне урядування» спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування та студентів інших спеціальностей / С. А. Чукут, О. В. Загвойська, Я. Ю. Цимбаленко; КПІ ім. Ігоря Сікорського.

Електронні текстові данні (1 файл: 24,76 Мбайт). Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 268 с. https://ela.kpi.ua/items/ab842173-d6da-430a-811e-b4923cbc5463
66.Ярова А. Б., Родіонов В. Д. Електронна держава: результати впровадження та проблематика в Україні. *Основним інноваційним напрямком є впровадження концепції «Цифрової держави» через додаток «Дія»*: тези доповідей. Т. 2. Кривий Ріг, 2020. С. 62.
67.Тихомиров О. О. Межі і обмеження інформаційних прав людини. *Право і суспільство*. 2023. № 1. С. 31-39.
68.Гуйван П. Д. Міжнародне право про доступ до інформації. *Право та державне управління.* 2019. № 2 (35). Том 1. С. 73-79.
69.Павлова О. С. Поняття та види інформаційних правопорушень. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2023. № 7. С. 372-375.
70.Лобко В. В. Захист національної безпеки як підстава для обмеження прав фізичних та юридичних осіб в умовах воєнного стану. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2023. № 1. С. 29–34.
71. Мерник А.М., Кузьміна В.О., Бурлаков В.М. Обмеження прав і свобод людини в сучасних умовах: теоретичний і практичний аспекти. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. №2. URL: DOI https://doi.org/10.32782/2524-0374/2020-2/9
72.Проць І.М. Окремі організаційно-правові механізми обмеження основних прав і свобод людини і громадянина за законодавством України. *Порівняльно-аналітичне право*. 2020. №1. С. 381–384.
73.Смолянюк В.Ф. Системні засади національної безпеки України. *Вісник Національного університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого»*. 2018. № 2 (37). С. 107–126.
74.Щербанюк О. Права людини і національна безпека: проблеми забезпечення конституційним судом України. *Права людини і національна безпека: роль органу конституційної юрисдикції*: зб. Матеріалів міжнар. наук.-практ. конф. (м. Київ, 27 червня 2019 р.). Київ: ВАІТЕ, 2019. С. 368–375.
75.Бортник Н. П., Мариняк Н. М. Пріоритет захисту прав і свобод людини і громадянина в контексті інформаційної безпеки. *Наукові записки Львівського університету бізнесу та права*. Серія економічна. Серія юридична. 2022. Вип. 33. С. 161–166. URL: https://nzlubp.org.ua/index.php/journal/article/view/633
76.Nadiia Bortnyk, Anush Balian, Liliya Mykolayivna Popova, Serafyma Henadiivna Hasparian. Corruption manifestations as a threat to national security: new challenges and problems of counteraction in the Ukrainian realities. *Revista San Gregorio*. 2021. № 46. С. 164–175.
77.Бортник Н. П., Радейко Р. І., Сухопляс С. І. Місце і роль особистих прав і свобод людини в системі національної безпеки України. *Права людини та національна безпека*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 10 грудня 2019 р.); Навчально-науковий інститут права, психології та інноваційної освіти НУ «Львівська політехніка». Київ: ПП «Комп'ютерний дизайн», 2019. С. 34–36.
78.Бортник Н. П., Чистоклетов Л. Г., Остапенко О. І. Проблеми визначення правового режиму об'єктів національного надбання в контексті національної безпеки. *Права людини та національна безпека*: збірник тез Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 10 грудня 2019 р.); Навчально-науковий інститут права,

психології та інноваційної освіти НУ «Львівська політехніка». Київ: ПП «Комп'ютерний дизайн», 2019. С. 46–50.
79.Серединська Ю. А., Бортник Н. П. Правові основи захисту інституту персональних даних за європейським законодавством (GDPR). *Адміністративно-правове забезпечення прав дітей в сучасному транзитивному суспільстві*: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 23 жовтня 2020 р.). 2020. С. 175–176.
80.Юзьків С. Л., Бортник Н. П. Інформаційні злочини в Україні. *Адміністративно-правове забезпечення прав дітей в сучасному транзитивному суспільстві*: збірник тез міжнародної науково-практичної конференції (Львів, 23 жовтня 2020 р.). Ч. 2. 2020. С. 180–183.
81.Бортник Н., Єсімов С. Система принципів інформаційної взаємодії у правовому просторі: *Проблеми розвитку адміністративного, фінансового та інформаційного права в контексті євроінтеграційних процесів*: зб. тез міжнар. наук.-практ. конф. (м. Львів, 3 червня 2022 р.). Київ: Комп'ютерний дизайн, 2022. С. 38–41.
82.Бортник Н. П., Єсімов С. С. Правове регулювання цифрового середовища. *Інформаційне право: сучасні виклики і напрямки розвитку*: збірник матеріалів учасників ІІ Міжнародної науково-практичної конференції (м. Львів, 25 листопада 2022 р.); відпов. за вип. М. М. Бліхар. Київ: Комп'ютерний дизайн, 2022. С. 24–27.
83.Бортник Н. П. Захист інформації у контексті національної безпеки. *Конституційні права і свободи людини та громадянина в умовах війни та післявоєнний період*: матеріали наукового семінару (23 червня 2022 р.) / упор. Д. Є. Забзалюк, М. В. Ковалів, М. Т. Гаврильців, Н. Я. Лепіш. Львів: ЛьвДУВС, 2023. С. 25–27.

Інформаційні ресурси

84.www.president.gov.ua/ (сайт Президента України)
85.www.rada.gov.ua/ (сайт Верховної Ради України)
86.www.kmu.gov.ua/ (сайт Кабінету Міністрів України)
87.www.textbooks.net.ua/content/view/4571/39/ (Підручники онлайн)
88.www.pravouch.com/page/orgpravo/ist/ist-22--idz-ax294--nf-5.html
89.www.elibrary.nubip.edu.ua/2854/1/Улютіна,_СПО_4.pdf
90.http://ubooks.com.ua/books/000182/inx.ph